

Protokoll 2/2024

fört vid Socialnämndens sammanträde tisdagen den 23 januari 2024 kl. 17:00-17:20, Konferenscenter rum Storfors, Storforsplan 36, Farsta

Ledamöter

Alexander Ojanne (S) Ordförande
Jakob Brandt (S)
Annika Ödebrink (S)
Rashid Mohammed (V)
Hanna Egeltoft (V)
Magnus Runsten (MP)
Andréa Hedin (M)
Annika Elmlund (M)
Gabriel Kroon (SD)
Kristin Jacobsson (C) §§4-17
Tobias Gerdås (S) ersätter Carolina Sinisalo (S)
Oscar Andrén (M) ersätter Yvonne Fernell-Ingelström (M)
Anne-Lie Elfván (L) ersätter Jan Jönsson (L)
Henrik Falk (C) §§1-3 ersätter Kristin Jacobsson (C)

Ersättare

Eva Fagerhem (S)
Sebastian Wiklund (S)
Jackie Nylander (V)
My Järphed (V)
Henrik Falk (C) §§4-17

Övriga närvarande

Veronica Wolgast Carstorp Förvaltningschef
Lina Blombergsson Avdelningschef
Anna Mattsson Avdelningschef
Lisa Cadenius Avdelningschef
Ingrid Klaus Avdelningschef
Mona Thorin Enhetschef
Magnus Hillborg Nämndsekreterare
Alaa Idris Borgarrådssekreterare

Justerare

Alexander Ojanne, Andrea Hedin

Datum för justering

2024-01-26

Paragraf

§§1-17

Sekreterare

Magnus Hillborg

§ 1
Godkännande av dagordning

Beslut

Den utsända dagordningen godkändes.

§ 2

Val av justerare och tid för justering

Beslut

Ordföranden Alexander Ojanne (S) och ledamoten Andrea Hedin (M) utsågs att justera dagens protokoll. Ordföranden meddelade att justering sker fredag den 26 januari 2024.

§ 3 Förvaltningen informerar

Beslut

Nämnden lägger informationen till handlingarna.

Sammanfattning av ärendet

Socialdirektör Veronica Wolgast Carstorp informerar om att:

- Polisen i Stockholm kan sedan den 11 januari vända sig till stadens socialjour gällande ungdomar som är inblandade i gängkriminalitet och där polisen behöver hjälp att komma i kontakt med socialtjänsten i länet.
- Förvaltningen har förstärkt bemanningen för socialrådgivningen där det kommer att finnas socialsekreterare tillgängliga dygnet runt, för att kunna ta emot personer som vill lämna en kriminell livsstil.
- Förvaltningen har genomfört utbildning i krisstöd för totalt ca 100 medarbetare som en del av förvaltningens beredskap för att kunna hantera större händelser.
- Förvaltningen har en lokal för HVB i Söderort med målgrupp flickor 14-17 år, anpassning av lokal pågår och uppstart senare i vår.
- Förvaltningen har haft extra fokus på personer i utsatthet som vistas i de offentliga miljöerna i det kalla vädret. Det går att se SVT-inslag med uppsökarna på SVT Nyheter - "Uppsökarnas kamp mot klockan – få in fler hemlösa i värmen".
- På Rätt Väg är ett individuellt icke-biståndsbedömt föräldraskapsstödsprogram som vänder sig till föräldrar vars barn uppvisar riskbeteenden för kriminalitet, men ännu inte är brottsaktiva. Målgruppen är föräldrar till barn mellan 9-15 år. Under 2023 har 57 föräldrar tagit del av programmet.
- Förvaltningen har startat ett arbete med att utforska hur förvaltningen tillsammans med stadsdelsförvaltningarna kan hitta det mest effektiva sättet att få fler jourhem och familjehem.
- Förvaltningen arbetar med att få struktur för arbetet med omställning till ny socialtjänstlag.

§ 4**Nämndens frågor till förvaltningen****Beslut**

1. Socialnämnden uppdrar till förvaltningen att besvara "Skrivelse angående motverka folkbokföringsbrott" från Moderaterna.
2. Socialnämnden uppdrar till förvaltningen att besvara "Skrivelse angående IOP-samarbeten dag- och nattverksamhet för EU- och tredjelandsmedborgare" från Sverigedemokraterna.

Sammanfattning av ärendet

Skrivelser som anmäldes vid sammanträdet:

Skrivelse angående motverka folkbokföringsbrott

Andrea Hedin m.fl. (M)

Felaktig folkbokföring är inte bara ett brott i sig utan används också som ett verktyg för att begå andra brott. Sammantaget bedöms tiotals miljarder årligen felaktigt betalas ut från de offentliga transfereringssystemen. Dessutom är felaktig folkbokföring ofta tätt kopplat till grov organiserad brottslighet. Ska vi knäcka gängen, måste vi stoppa den felaktiga folkbokföringen.

I dag uppskattas ungefär 200 000 personer vara felaktigt folkbokförda. En del folkbokföringar är förstås av misstag, men i stor utsträckning är de medvetna. Det huvudsakliga skälet är att det används för att tillskansa sig olika typer av förmåner man i grunden inte har rätt till.

Ett exempel är ett par som på pappret har separerat, men som i realiteten fortfarande bor ihop. Denna så kallade skenseparation kan medföra flera förmåner för paret. Flera bostadsbolag erbjuder förtur i bostadskön vid separation. När paret erhåller en ny hyresrätt hyrs den sedan ut i andra hand, gärna till flera personer som arbetar illegalt. Det skenseparerade paret kan också erhålla ekonomiskt bistånd eftersom bidragen beräknas utifrån hushållens separata inkomster.

Ett annat exempel är personer som flyttat utomlands men som på pappret bor kvar i Sverige. Då kan hyreskontraktet behållas och hyras ut i andra hand och eventuella bostadsbidrag eller andra bidrag behållas. Ett tredje exempel är myndiga barn som bor kvar hemma men som skriver sig på annan adress för att föräldrarna ska få behålla sina bidrag.

Utöver detta försvåras det offentligas möjligheter att leverera välfärdstjänster utifrån faktiskt behov. Det är inte rättvist mot medborgare som får sämre välfärd än vad de har rätt till.

Enligt 32 c § Folkbokföringslagen ska en myndighet underrätta Skatteverket om uppgifter kring felaktig folkbokföring, civilstånd, identiteter och relationer. Tyvärr uppger Skatteverket att lagen inte nyttjas inte i den mån det behövs. Därför behövs ett mer systematiserat arbetssätt med kontroller och rapportering, för att komma till bukt med problemet. Kommunens ambition bör vara att se till att förhindra och beivra felaktig folkbokföring, genom att dels själva upptäcka felaktigheter, dels att rapportera detta till berörda myndigheter.

Med anledning av ovanstående har vi följande frågor:

1. Hur arbetar socialförvaltningen och stadsdelsförvaltningarna med att lagkravet enligt 32 c § Folkbokföringslagen följs?
2. Finns det några praktiska hinder för att inrätta en central instans i staden dit människor och myndigheter kan anmäla misstänkta bidragsbrott istället för att vända sig till varje enskild stadsdelsförvaltning?
3. Vilka åtgärder ser socialförvaltningen som möjliga att införa för att alla enheter systematiskt ska kunna efterleva lagkravet och rapportera till Skatteverket då felaktigheter uppdagas.

Skrivelse angående IOP-samarbeten dag- och nattverksamhet för EU- och tredjelandsmedborgare

Gabriel Kroon (SD)

Socialnämnden har ett antal IOP-samarbeten med idéburna organisationer som ger stöd till EU- och tredjelandsmedborgare som vistas tillfälligt i Sverige och som befinner sig i en utsatt situation. Detta avser nattverksamhet- och dagverksamhet.

Jag vill därför fråga följande:

1. Vad uppgick IOP kostnaden för 2023 för natt respektive dagverksamhet för IOP-samarbeten?
2. Vad är den prognosticerade kostnaden för 2024?

§ 5**Remiss av Motion om att säkerställa skolgången för barn på skyddade boenden**

Svar på remiss från kommunstyrelsen, Dnr KS 2023/936

SOF 2023/483

Beslut

1. Socialnämnden godkänner förvaltningens tjänsteutlåtande som svar på motion om att säkerställa skolgången för barn på skyddat boende.

Sammanfattning av ärendet

Kommunstyrelsen har till socialnämnden remitterat en motion från Andrea Hedin, Moderaterna. I motionen föreslås att kommunfullmäktige beslutar om;

- att barn på skyddat boende garanteras tid med Lärteamet om ordinarie skolgång inte kan särställas,
- att beslut kring placeringstid på skyddat boende också bejakar barnperspektivet,
- att barn som befinner sig på skyddat boende har tillgång till läromedel.

samt

- att Stockholm stad fortsätter ansöka om att erhålla tillstånd för att bedriva fjärrundervisning tills tillståndet är beviljat.

Förvaltningen föreslår att socialnämnden godkänner tjänsteutlåtandet som svar på motionen.

Yrkanden

Alexander Ojanne m.fl. (S), Rashid Mohammed m.fl. (V), Magnus Runsten (MP) och Gabriel Kroon (SD) yrkade bifall till förvaltningens förslag till beslut.

Andrea Hedin m.fl. (M), Anne-Lie Elvén (L) och Kristin Jacobsson (C) yrkade

1. att tillstyrka motionen, samt
2. att därutöver anför:

Dilemmat en våldsutsatt kvinna står inför är svårt att greppa. Hela tillvaron står på spel. Att lämna en våldsam partner för gott efter en tid på skyddat boende är inte enkelt, framför allt inte om det även finns barn med i bilden. I situationer som dessa måste samhället ta sitt ansvar och stötta samt skydda de kvinnor och barn som genomgår denna process. Det krävs ett aktivt arbete för att

säkerställa att barn som tvingas fly till ett skyddat boende inte får ett avbrott i sin skolgång.

Vi är stärkta i vår övertygelse att arbetet för att skydda de barn och vuxna som utsätts för våld behöver utvecklas.

Socialtjänstinspektörernas kvalitetsgranskning konstaterar att den praxis som finns idag med två veckors tidshorizont för placeringar på skyddat boende är förenat med negativa konsekvenser för våldsutsatta och eventuella medföljande barn. I oktober 2023 beslutade regeringen om en proposition som föreslår att skyddat boende ska bli en ny placeringsform som omfattas av tillståndsplikt och kvalitetskrav. Förslagen stärker även rättigheterna för medföljande barn. Lagändringarna förslås träda i kraft 1 april 2024 och i samband med det bör Stockholms stad förändra sitt arbetssätt.

Propositionsordning

Ordföranden ställde de framställda förslagen till beslut mot varandra och fann att nämnden beslutat enligt förvaltningens förslag.

Reservationer

Andrea Hedin m.fl. (M), Anne-Lie Elvén (L) och Kristina Jacobsson (C) reserverade sig mot beslutet till förmån för det egna gemensamma yrkandet.

Handlingar i ärendet

- SOF 2023/483-2 Tjänsteutlåtande - Remiss om motion att säkerställa skolgången för barn på skyddade boenden
- SOF 2023/483-1.1 Motion om att säkerställa skolgången för barn på skyddade boenden

§ 6**Remiss av Skatteverkets promemoria E-tjänst för
inlämning av bouppteckningar**

Svar på remiss från kommunstyrelsen, Dnr KS 2023/1239

SOF 2023/563

Beslut

1. Socialnämnden godkänner detta tjänsteutlåtande som svar på remissen.
2. Paragrafen justeras omedelbart.

Sammanfattning av ärendet

Kommunstyrelsen har remitterat Skatteverkets promemoria E-tjänst för inlämning av bouppteckningar till Socialnämnden för yttrande. Remisstiden går ut 2024-01-29.

Skatteverket föreslår att regelverket ändras så att bouppteckningar kan ges in i en elektronisk tjänst som Skatteverket tillhandahåller. Därutöver innehåller promemorian förslag om att begreppet gode män ändras till förrättningspersoner, införande av legitimationskrav på inlämning av bouppteckningar samt att en språklig översyn av bestämmelserna görs.

Socialförvaltningen ställer sig positiv till de förändringar som underlättar för digitalisering, som Skatteverket föreslår i sin promemoria. Dödsbosektionen vid socialförvaltningen upprättar inte bouppteckningar men däremot görs ett stort antal dödsboanmälningar varje år. Socialförvaltningen framför att den författningsändring som föreslås i 20 kap. 8 § ÄB bör införas på motsvarande sätt i 20 kap. 8 a § ÄB så att även dödsboanmälan ska kunna lämnas in digitalt. En sådan förändring skulle underlätta och effektivisera Dödsbosektionens arbete.

Om en digital lösning införs för dödsboanmälningar framför socialförvaltningen också ett antal önskemål kring inloggning, möjlighet att få tillgång till olika handlingar samt automatisk delgivning av godkänd dödsboanmälan till dödsbodelägare.

Handlingar i ärendet

- SOF 2023/563-2 Tjänstutlåtande - Remiss av Skatteverkets promemoria E-tjänst för inlämning av bouppteckningar
- SOF 2023/563-1.1 Remiss - Skatteverkets promemoria E-tjänst för inlämning av bouppteckningar

§ 7**Remiss av Promemorian Ett förtydligt
brottsförebyggande ansvar för socialnämnden,
(S2023/03181)**

Svar på remiss från kommunstyrelsen, Dnr KS 2023/1369
SOF 2023/612

Beslut

1. Socialnämnden godkänner förvaltningens tjänsteutlåtande som svar på remissen av Ett förtydligt brottsförebyggande ansvar för socialnämnden (S2023/03181).
2. Paragrafen justeras omedelbart.

Sammanfattning av ärendet

Kommunstyrelsen har till socialnämnden remitterat promemorian *Ett förtydligt brottsförebyggande ansvar för socialnämnden (S2023/03181)* för besvarande.

Promemorian innebär ett antal förslag som komplettering till betänkandet *En hållbar socialtjänst – En ny socialtjänstlag (SOU 2020:47)*. Lagändringarna föreslås träda i kraft samtidigt som betänkandet om en ny socialtjänstlag träder i kraft. Förslagen i promemorian handlar om att socialnämnden ska få kompletterande bestämmelser om att arbeta brottsförebyggande. Bestämmelserna ska vara av ramlagskaraktär och utan åldersgräns. En särskild bestämmelse föreslås att socialnämnden aktivt ska arbeta för att förebygga och motverka kriminalitet bland barn och unga. För att de brottsförebyggande insatserna ska vara ändamålsenliga och i enlighet med bästa tillgängliga kunskap föreslås i promemorian att kunskapsbaserade, manualbaserade metoder behöver användas i större utsträckning. Förtydligandet av socialtjänstens brottsförebyggande ansvar innebär ingen inskränkning av sådant ansvar som åligger andra huvudmän.

Förvaltningen ser behov av att arbeta med mer ändamålsenliga insatser behövs och att i större utsträckning använda kunskapsbaserade, manualbaserade metoder och standardiserade bedömningsmetoder i det brottsförebyggande arbetet.

Socialtjänstlagen innebär att kommunen har det yttersta ansvaret att alla individer får det stöd de behöver, oavsett om det är annan huvudmans ansvar. Med ansvar för en ny målgrupp med kriminalitet som huvudproblematik finns risk för både en gränsdragningsproblematik och ökade arbetsuppgifter och kostnader för socialtjänsten. Den nya målgruppen kommer även innebära att socialtjänsten utifrån sitt arbetsmiljöansvar, behöver se

över säkerhetsperspektivet på arbetsplatserna. I promemorian har det inte framkommit att den här aspekten är utredd, vilket förvaltningen ser som problematiskt då Kriminalvården inklusive frivården och Polisen har helt andra säkerhetsarrangemang kring sin verksamhet.

Förvaltningen anser att de förslag som rör det brottsförebyggande arbetet avseende barn och unga är ett tydliggörande av det ansvar som socialtjänsten redan har idag. De förslag som rör vuxna personer med kriminalitet som huvudproblematik ger socialtjänsten ett nytt ansvar och uppdrag som inte är tillräckligt utrett för att införas som föreslås.

Särskilt uttalande

Anne-Lie Elvén (L) lämnade ett särskilt uttalande:

Liberalerna menar att lagstiftningen behöver lyfta fram skolans betydelse i det förebyggande arbetet, så att inte bara socialtjänsten har det brottsförebyggande ansvaret. Skolan är den enskilt viktigaste skyddsfaktorn mot framtida sociala problem och skolans värld en stor del av barns liv. En lyckad skolgång är det absolut bästa skyddet mot framtida kriminalitet och annan social problematik.

Vi ser också att utredningens förslag, som innebär ett vidare utökat ansvar för socialtjänsten, ytterligare belyser behovet av en nationell satsning på att förstärka dess basorganisation, motsvarande den som skett angående polis- och rättsväsendet.

Särskilt uttalande

Andrea Hedin m.fl. (M) lämnade ett särskilt uttalande:

Promemorian om ett förtydligt brottsförebyggande ansvar för socialnämnden utgör en komplettering till betänkandet om en ny socialtjänstlag. Socialtjänsten står inför omfattande förändringar de kommande åren och det reformarbetet är välkommet och det är angeläget att landets socialtjänster är väl förberedda inför kommande förändringar. Att socialtjänsten nu ska arbeta med personer oavsett ålder, som har kriminalitet som huvudproblematik, ställer också krav på att goda erfarenheter kan delas och att arbetet är evidensbaserat. Här anser vi att det finns behov av nationellt vägledning att bidra till spridning av bästa praxis. Ansvaret för den nya målgruppen kommer också ställa krav på en god och effektiv samverkan mellan socialtjänst, polis och kriminalvård för att underlätta för socialtjänsten i sitt arbetsmiljöansvar. Att den samverkan mellan de berörda parterna sker på ett ändamålsenligt

sätt och att sekretessfrågor inte utgör hinder är särskilt viktiga att överväga.

Handlingar i ärendet

- SOF 2023/612-2 Tjänsteutlåtande - Remiss av Promemorian om ett förtydligt brottsförebyggande ansvar för socialnämnden
- SOF 2023/612-1.1 Remiss - Promemorian om ett förtydligt brottsförebyggande ansvar för socialnämnden

§ 8**Mätning av droger i stadens avloppsvatten**

Rapport: Mätning av droger i stadens avloppsvatten

SOF 2023/86

Beslut

1. Socialnämnden godkänner socialförvaltningens rapport.

Sammanfattning av ärendet

Med anledning av regeringens beslut våren 2022 om en samlad strategi för alkohol, narkotika, dopning, tobak samt spel om pengar (ANDTS-strategin) gällande perioden 2022–2025, Skr. 2021/22:213 har socialnämnden tillsammans med kommunstyrelsen, trafiknämnden och stadsdelsnämnderna fått i uppdrag att delta i det förstärkta regionala brottsförebyggande arbetet för att minska antalet öppna drogscener i länet. Socialnämnden fick i 2023 års budget uppdraget att analysera mängden droger som finns i Stockholms avloppsvatten. Syftet med mätningen och analyserna av Stockholms stads avloppsvatten var att mäta omfattningen av användning av droger, som exempelvis cannabis, amfetamin, kokain och tramadol på befolkningsnivå.

Tio mätpunkter som representerar olika delar av staden valdes ut och mätningarna genomfördes vid två provtillfällen under 2023. Resultaten av mätningarna visar att spår av narkotika kunde påvisas i samtliga mätpunkter i stadens avloppsvatten.

En del skillnader syns gällande användning av de olika drogerna. Kokain och MDMA (ecstasy) är mer frekvent förekommande under helgerna, framför allt i innerstadens mätpunkter, vilket tyder på att dessa huvudsakligen används som ”partydroger”. Andra droger som cannabis och amfetamin har en mer jämn användning över veckans dagar, vilket överensstämmer med liknande studier i andra städer.

Mätvärdena för Stockholm är generellt högre än för de andra städer i Sverige som genomfört samma typ av droganalys. Däremot befinner sig Stockholm på en relativt låg nivå och ligger huvudsakligen under medelvärdena för Europa.

Resultaten i denna rapport kan utgöra ett komplement till andra kartläggningar och ge en bild av narkotikasituationen i staden.

Förvaltningen föreslår att socialnämnden godkänner rapporten och att den överlämnas för kännedom till stadsdelsnämnderna.

Handlingar i ärendet

- SOF 2023/86-4 Tjänsteutlåtande - Mätning av droger i stadens avloppsvatten
- SOF 2023/86-4.1 Mätning av droger i avloppsvatten
- SOF 2023/86-4.2 Bilaga 1 Material och Metod
- SOF 2023/86-4.3 Bilaga 2 Mätresultat

§ 9**Våld i nära relationer**

Socialtjänstinspektörernas kvalitetsgranskning

SOF 2022/658

Beslut

1. Socialnämnden godkänner socialtjänstinspektörernas rapport.
2. Socialnämnden överlämnar rapporten till berörda stadsdelsnämnder.
3. Socialnämnden överlämnar rapporten till övriga stadsdelsnämnder för kännedom.

Sammanfattning av ärendet

Granskningen avser handläggningen av våldsutsattas ärenden inom relationsvårdsteamerna (RVT) vid stadsdelsförvaltningarna Farsta, Järva och Skärholmen, med fokus på vilka insatser de våldsutsatta får. Sammanlagt granskades 60 ärenden, där alla utom ett rörde kvinnor. Granskningen visade att det vid samtliga enheter fanns en god övergripande formell rättssäkerhet i handläggningen. Utredningarna följde i hög grad anvisningarna i Socialstyrelsens handbok om hur våldet och dess konsekvenser ska utredas och standardiserade bedömningsmetoder användes i hög utsträckning. Barnrättsperspektivet var vidare en tydlig styrka. En skillnad i likställighet framträdde mellan stadsdelsförvaltningarna, specifikt vad gäller stöd till stadigvarande boende där stadsdelsförvaltningarna inte använder samma insatser och har olika beslutsmandat. Av de brukare som bedömdes uppnå den högsta farlighetsnivån fick majoriteten insatser som motsvarade behovet av skydd. I en stadsdelsförvaltning återfanns dock ett flertal ärenden där insatserna inte motsvarade behovet av skydd och där motivationsarbete inte framgick i tillräcklig utsträckning. Förvaltningen föreslår att socialnämnden godkänner denna kvalitetsgranskning.

Yrkanden

Alexander Ojanne m.fl. (S), Rashid Mohammed m.fl. (V), Magnus Runsten (MP) och Gabriel Kroon (SD) yrkade bifall till förvaltningens förslag till beslut.

Kristin Jacobsson (C), Anne-Lie Elvén (L) och Andrea Hedin m.fl. (M) yrkade

1. att delvis godkänna förvaltningens förslag till beslut,

2. att gå vidare och utreda handläggningen av ärenden i våld i nära relation i samtliga stadsdelar för att hitta gemensamma nämnare och lyfta bra exempel, samt
3. Att lyfta våld i nära relation som särskilt tema i socialnämndens stadsövergripande samverkansfora med stadsdelarna för säkra att skydd och stöd för relationsvåldsutsatta inte ska bero på i vilken stadsdel man bor.

Socialtjänstinspektörerna har granskat handläggningen av våld i nära relationer i Skärholmen, på Järva och i Farsta. I de granskade fallen är 59 av 60 granskningar våldsutsatta kvinnor. Det är en välkommen och angelägen granskning som har möjlighet att utveckla arbetet i staden vidare, men som samtidigt visar på mycket stora skillnader i det stöd som en relationsvåldsutsatt person får.. Det är oacceptabelt att det stöd en relationsvåldsutsatt person får beror på var i staden den bor.

Det finns mycket att lära av denna rapport och av information som återfinns i andra dokument i staden rörande arbetet med våld i nära relation, inte minst kopplat till boendesituationen och möjligheten att lämna en våldsam partner. Exempelvis kan vi konstatera bl.a. att av 1707 fall av relationsvåld som utreddes av stadsdelarna 2022 så skickades ca 20 personer till SHIS Mellanbo för våldsutsatta, vi kan konstatera att Kruton skyddat boende för personer som lever i hederskontext lades ner för att stadsdelarna inte efterfrågade det och vi kan konstatera att av 14 % av kvinnorna i förra årets hemlöshetsrapport uppgav våld i nära relation som anledning till att de levde i hemlöshet. Det är uppenbart att stadsdelarna inte i tillräcklig omfattning efterfrågar stadens centrala lösningar för relationsvåldsutsatta, och att priset ytterst betalas av den som har att välja på att leva kvar i sin destruktiva relation och på att leva i hemlöshet.

I den granskning som nu gjorts tycks Skärholmen stadsdelsnämnd sticka ut åt det negativa hållet i det stöd som erbjuds för relationsvåldsutsatta. Det är allvarligt att man i Skärholmen inte har någon ordning för hur man ordnar med boendet efter den skyddande boendeplaceringen. I Skärholmen återfanns också ett flertal ärenden med högsta farlighetsnivå där insatserna inte motsvarade behovet av skydd. Det är av stor vikt att bristerna nu hanteras lokalt. En intressant granskning framåt vore om användningen av skyddat boende och SHIS Mellanbo ser ut på liknande sätt för andra stadsdelar där handläggningen mellan relationsvåldsteam, RVT, och ekonomiskt bistånd är tudelad.

Det finns positiva aspekter i socialtjänstrapporten, på övergripande nivå finns god formell rättssäkerhet i handläggningen. Frågan är dock om barnrättsperspektivet verkligen tas i tillräckligt stort

beaktande i handläggningen när slutsatsen också är att praxis med två veckors tidshorisont för placeringar på skyddat boende är förenat med negativa konsekvenser för våldsutsatta och eventuella medföljande barn. Det har visat sig att den korta tidshorisonten gör det svårare för barn få stöd och att det blir svårt att planera för skolgång när beslutet är kortvarigt.

Ett annat problematiskt område som granskningen uppmärksammar är att uppgifter om hedersrelaterat våld och förtryck förekom relativt sällan i det granskade materialet. Detta skulle kunna handla om urvalet men kan också vara en signal om att socialtjänsten inte lyckas fånga upp hedersaspekter i våldsärenden. Det är allvarligt. Vidare konstateras att socialtjänsten brister i att erbjuda och motivera våldsutövaren behandling för att förebygga upprepat våld, detta trots att socialtjänstlagen säger att så skall göras. Risken att fler kvinnor utsätts av samma man är därför överhängande. Vi kan försöka rädda hur många våldsutsatta kvinnor som helst men om vi inte tar itu med roten till problemet kommer det heller aldrig att upphöra.

Propositionsordning

Ordföranden ställde de framställda förslagen till beslut mot varandra och fann att nämnden beslutat enligt förvaltningens förslag.

Reservationer

Kristina Jacobsson (C), Anne-Lie Elvén (L) och Andrea Hedin m.fl. (M) reserverade sig mot beslutet till förmån för det egna gemensamma yrkandet.

Handlingar i ärendet

- SOF 2022/658-1 Tjänsteutlåtande - Våld i nära relationer - Socialtjänstinspektörernas kvalitetsgranskning
- SOF 2022/658-1.1 Bilaga - Våld i nära relationer - Socialtjänstinspektörernas kvalitetsgranskning

§ 10**Fördelning av statsbidrag inom socialtjänstens verksamhetsområde i Stockholms stad 2024**

Sammanfattning av fördelade statsbidrag under 2023 och delegation för 2024

SOF 2023/600

Beslut

1. Socialnämnden ger socialdirektören delegation att fördela de statsbidrag inom socialtjänstens verksamhetsområde som Stockholms stad får möjlighet att rekvirera under 2024.

Sammanfattning av ärendet

Socialförvaltningen samordnar ansökningar och rekvisitioner av statsbidrag inom socialtjänstens område. De statsbidrag som kan rekvireras fördelas inom staden efter beslut i socialnämnden. Förslag till fördelning tas fram av socialförvaltningen utifrån statsbidragets syfte och anvisningar samt i samråd med stadsledningskontoret och med stadsdelsnämnderna. Processen att ta fram ett ärende till nämnden innebär att mottagande nämnder får vänta längre på att få tillgång till statsbidraget. Detta kan försvåra för nämnderna att använda statsbidragen på bästa sätt, särskilt i de fall då utlysningen sker sent på året. För att processen från utlysning till utbetalning av statsbidrag ska gå snabbare föreslås att socialnämnden ger socialdirektören delegation att fördela de statsbidrag inom socialtjänstens verksamhetsområde som Stockholms stad får möjlighet att rekvirera under 2024.

Handlingar i ärendet

- SOF 2023/600-1 Tjänsteutlåtande - Fördelning av statsbidrag inom socialtjänsten i Stockholms stad 2024

§ 11**Rapportering av ej verkställda beslut enligt Lag (1993:387) om stöd och service till vissa funktionshindrade (LSS) samt Socialtjänstlagen (SoL), kvartal 3 år 2023**

Kvartal 3, 2023

SOF 2023/632

Beslut

1. Socialnämnden godkänner stadsdelsnämndernas rapportering av ej verkställda gynnande beslut enligt 9 § och rapportering enligt 28 f § LSS samt 4 kap 1 § SoL, kvartal 3 år 2023.
2. Socialnämnden överlämnar stadsdelsnämndernas och socialnämndens rapportering av ej verkställda gynnande beslut till kommunfullmäktige.

Sammanfattning av ärendet

Antalet ej verkställda beslut enligt LSS uppgick kvartal 3, 2023 till 219 stycken vilket är en ökning med 57 beslut jämfört med kvartal 3, 2022 och en ökning med 11 stycken jämfört med kvartal 2, 2023. Antalet ej verkställda beslut enligt SoL uppgick kvartal 3, 2023 till 145 stycken. Det är en ökning med 37 beslut jämfört med kvartal 3, 2022 och en ökning med 6 stycken jämfört med kvartal 2, 2023.

Orsak till ökning av antalet ej verkställda beslut enligt LSS är en ökning av ej verkställda beslut för insatserna bostad för vuxna, boende för barn, daglig verksamhet, korttidsstillsyn, korttidsvistelse och personlig assistans.

Orsak till ökning av antalet ej verkställda beslut enligt SoL är en ökning av ej verkställda beslut för bistånden permanent bostad, boendestöd, kontaktfamilj, korttidsboende och öppenvård.

Förvaltningen föreslår att socialnämnden godkänner rapporteringen av ej verkställda beslut enligt LSS och SoL, kvartal 3, 2023 och att rapporteringen överlämnas till kommunfullmäktige.

Särskilt uttalande

Kristin Jacobsson (C) och Andrea Hedin m.fl. (M) lämnade ett gemensamt särskilt uttalande:

Den senaste rapporten visar en fortsatt ökning gällande beslut inom såväl Lag om stöd och service till vissa funktionshindrade (LSS) som Socialtjänstlagen (SOL) som inte har blivit verkställda inom tre

månader från beslutsfattande.

Den vanligaste insatsen enligt LSS som inte verkställs är bostad för vuxna. De framgår av rapporten att ett flertal individer har valt att tacka nej till erbjuden bostad med anledning av att de blivit erbjudna bostad utanför Stockholm eller i en stadsdelsnämnd där personen inte vill bo. Det kan låta som en självklarhet att om man önskar en bostad så behöver man också vara beredd att flytta från sitt närområde men många av de här individerna är bland de mest förändringskänsliga. För en person med funktionsnedsättning kan det vara mycket svårt att flytta ifrån anhöriga och etablerade kontakter/insatser hos sjukvård, habilitering och andra stödfunktioner. Det är inte ovanligt att anhöriga till funktionsnedsatta tar ett stort ansvar i omvårdnad och stöd även till vuxna individer. När samhället brister i sitt ansvar är det familj, släkt och vänner som tvingas kliva in och täcka upp. Närheten till anhöriga och andra viktiga personer kan därför inte bortses när vi erbjuder bostad enligt LSS.

Sedan 2022 har siffran för ej verkställda beslut enligt LSS när det kommer till bostad för vuxna nästintill varit oförändrad. Det är omkring 70 personer stadigvarande som enligt biståndsbedömning har rätt och behov av bostad men som inte har fått behovet tillgodosett. Det väcker frågan om vad staden gör för att komma till bukt med problematiken? Sådär kan det inte få fortsätta år efter år. Det är inte rimligt att lägga ansvaret på den enskilde individen att denne måste vara villig att flytta långt bort från sin trygghet för att få sitt bostadsbehov tillgodosett. Det är dessutom kortsiktigt då en sådan flytt från etablerade stödinsatser och anhöriga säkerligen skulle resultera i ett betydligt mer omfattande stödbehov på den nya bostadsorten.

Familjer som har ungdomar med funktionsnedsättningar ska inte heller behöva känna en oro för om deras barn ska kunna flytta hemifrån när tiden är rätt. Det måste anses vara en rättighet även för personer med funktionsnedsättning att kunna flytta hemifrån. Vi anser att staden behöver bli bättre på att tillgodose varje individs behov och att det ska finnas större möjligheter att få en önskan om bostadsort/stadsdel tillgodosedd.

Handlingar i ärendet

- SOF 2023/632-1 Tjänsteutlåtande - Rapportering av ej verkställda beslut enligt LSS samt SoL, kvartal 3 år 2023
- SOF 2023/632-1.1 Tabell 7 - Ej verkställda beslut enligt LSS (Kvartal 3, 2023) per stadsdelsnämnd
- SOF 2023/632-1.2 Tabell 8 - Ej verkställda beslut enligt SoL (Kvartal 3, 2023) per stadsdelsnämnd

§ 12**Uppföljning IOP EU-medborgare i utsatthet**

Uppföljning av verksamheten under perioden 1 maj till och med 31 oktober 2023

2021/680

Beslut

1. Socialnämnden godkänner uppföljningen av IOP-samarbetet med idéburna organisationer som ger stöd till EU- och tredjelandsmedborgare som vistas tillfälligt i Sverige och som befinner sig i en utsatt situation.

Sammanfattning av ärendet

Socialnämnden samarbetar med ett antal idéburna organisationer för att ge stöd till EU- och tredjelandsmedborgare som vistas tillfälligt i staden och som befinner sig i en utsatt situation. Stödet ges i form av härbärke nattetid och dagverksamheter. Uppföljning av partnerskapet sker i en gemensam verksamhetsrapport som upprättas två gånger per år. Detta ärende avser verksamhet som bedrivits under perioden 1 maj till och med 31 oktober 2023.

Nattverksamhet har bedrivits vid tre härbärgen som sammanlagt har genomfört 12 112 övernattningar, varav cirka 31 procent avser kvinnor. Dagverksamhet har bedrivits vid sju olika verksamheter som sammanlagt tagit emot 34 578 besök, varav cirka 33 procent är kvinnor. De vanligaste nationaliteterna bland besökarna i så väl dag- som nattverksamheterna är personer från Rumänien och Polen.

Jämfört med motsvarande period förra året har antalet övernattningar i nattverksamheten ökat med cirka 12 procent. Antalet besök i dagverksamheterna har ökat med cirka 13 procent jämfört med motsvarande period förra året.

Förvaltningen föreslår att socialnämnden godkänner uppföljningen av IOP-samarbetet med idéburna organisationer som ger stöd till EU- och tredjelandsmedborgare som vistas tillfälligt i Sverige och som befinner sig i en utsatt situation.

Handlingar i ärendet

- 2021/680-17 Tjänsteutlåtande - Uppföljning IOP EU-medborgare i utsatthet
- 2021/680-17.1 Bilaga - Verksamhetsrapport IOP maj 2023 till okt 2023

§ 13**Skrivelse angående HVB och SiS hem**

Svar på skrivelse från Moderaterna

SOF 2023/512

Beslut

1. Socialnämnden godkänner detta tjänsteutlåtande som svar på skrivelse från Moderaterna angående HVB och SiS hem

Sammanfattning av ärendet

Andrea Hedin m.fl. (M) har i en skrivelse till socialnämnden 2023-10-24 ställt ett antal frågor rörande placering av barn och unga på hem för vård eller boende, HVB, och Statens institutionsstyrelsens särskilda ungdomshem (SiS).

I skrivelsen lyfts frågor om hur många barn Stockholms stad har placerat under 2023, om det finns någon statistik över antal ungdomar samt åldrar, om hur många av dessa som har rymt eller återfallit i grova brott, om vad som händer efter vårdtidens slut, om hur lång tid efter avslutad institutionsvård som staden följer upp ungdomen i fråga och hur staden agerar i placeringar avseende de hem som fått kritik men ändå inte stängts.

Socialförvaltningen får tillgång till 2023 års statistik över placerade barn och unga i staden i februari 2024. Med anledning av detta redovisas statistik för år 2022 i detta tjänsteutlåtande. Stockholms stad har under 2022 omhändertagit 301 barn och unga enligt lagen (1990:52) med särskilda bestämmelser om vård av unga, LVU. Under 2022 fattades 2 019 placeringsbeslut i staden. Besluten omfattar inte unika barn utan ett och samma barn kan ha varit placerad i olika placeringsformer och även enligt olika lagrum under perioden. Sammanlagt har 105 barn vårdats någon gång under året på SiS särskilda ungdomshem och 286 barn på HVB-hem, under en längre eller kortare tid. Samma barn kan förekomma i båda grupperna.

Totalt har 715 barn och unga omfattats av någon form av beslut, det vill säga varit placerade enligt LVU under 2022. Av dessa 715 barn och unga var 297 barn i åldern 0 – 11 år, 310 barn i åldern 12 – 17 år och 108 unga i åldern 18 – 20 år.

Socialförvaltningen har ingen information om hur många placerade unga som har rymt eller återfallit i brott eftersom dessa uppgifter inte går att registrera i stadens verksamhetssystem.

Socialtjänsten är enligt socialtjänstlagen (2001:453), SoL, skyldig att tillgodose barns och ungas särskilda behov av stöd och hjälp som kan finnas sedan vård utanför det egna hemmet har upphört. Utslussning sker när den unge bedöms färdigbehandlad och i samverkan med den unge och hens vårdnadshavare. Något regelrätt eftervårdsprogram finns inte i Stockholms stad men exempel på insatser som staden erbjuder efter avslutad heldygnsvård kan vara avhoppbarverksamhet, familjehemsvård, förstärkt familjehemsvård, behandlingsfamilj, stödboende, återflyttning till det egna hemmet med öppenvårdsinsatser eller sociala insatsgrupper (SIG). HVB-hem kan erbjuda olika utslussningsprogram efter avslutad behandling i heldygnsvård.

Stockholms stad har sedan augusti 2020 haft ett samarbete med SOS Barnbyar rörande unga som lämnar samhällsvården. Samarbetet handlar om ungdomar som nyligen har lämnat eller snart ska lämna samhällsvården, som står inför att klara sig på egen hand och som inte har ett fortsatt vårdbehov som behövde tillgodoses av socialtjänsten. Stadens socialsekreterare kan hänvisa ungdomar i målgruppen till SOS Barnbyars verksamhet som erbjuder stöd i övergången till vuxenlivet.

Socialförvaltningen har ingen information om hur lång tid efter institutionsvård som socialtjänsten överlag följer upp en ungdom efter avslutad placering. Behoven ser olika ut för olika individer vilket påverkar socialtjänstens arbetssätt och val av insatser i samverkan med familjen. I enlighet med SoL får socialtjänsten besluta om uppföljning utan samtycke av ett barns situation efter att en placering enligt SoL på HVB-hem har upphört. Uppföljning utan samtycke får pågå i högst två månader efter att placeringen upphör. I enlighet med LVU ska socialtjänsten följa upp situationen för den som är under 18 år när vård enligt LVU upphör. En uppföljning ska avslutas senast sex månader från det att den inleddes.

Vid allvarlig kritik mot ett HVB-hem kan stadsdelsförvaltningen göra bedömningen att barnet inte kan vara kvar på institutionen och då flyttas barnet. I andra fall kan barnet vara kvar men med kravet att institutionen ska rätta till sina brister inom kort. För upphandlade HVB-hem så gäller också att stadsdelsförvaltningarna ska göra en avvikelserapport och begära ett skriftligt svar från utföraren. Om utföraren inte rättar till sina brister ska beställande stadsdelsförvaltning meddela socialförvaltningen som gör en utredning för att ta reda på om utföraren brister i sina avtalade skyldigheter. Om socialförvaltningen kommer fram till att utföraren brister i sina skyldigheter begärs rättelse från utföraren. Om bristerna kvarstår efter uppmaning om rättelse kan det leda till hävning eller annan sanktion, vilket styrs utifrån avtalets specifika möjligheter till sanktioner och påföljder. Vid placering på SiS-institution gäller detsamma som ovan i det enskilda ärendet.

Socialförvaltningen gör emellertid ingen utredning vid kritik mot en sådan institution eftersom den är en statlig verksamhet.

Socialförvaltningen föreslår att socialnämnden godkänner tjänsteutlåtandet som svar på skrivelsen.

Handlingar i ärendet

- SOF 2023/512-3 Tjänsteutlåtande - Skrivelse angående HVB och SiS hem
- SOF 2023/512-1 Skrivelse angående HVB och SiS hem

§ 14**Anmälningar för kännedom****Beslut**

Nämnden lägger anmälningarna till handlingarna.

Anmälda handlingar

- Expediering av kommunfullmäktiges beslut 2023-11-27 § 12 - Uppföljning av budget 2023 - Tertialrapport 2 med delårsbokslut per den 31 augusti (1/2)
- Expediering av kommunfullmäktiges beslut 2023-22-27 § 18 - Stockholms stads barnombudsman, rapport 2023
- (Godkänd - R 1) Kontorsutlåtande - Remiss av Förslag till Läkemedelsverkets föreskrifter (HSLF-FS 2024:XX) om handel med vissa receptfria läkemedel
- Expediering av kommunfullmäktiges beslut 2023-12-11 § 16 - Övergripande samverkansöverenskommelse mellan Stockholms stad och Polisregion Stockholm (1/4)
- Revisionsplan för år 2024 med inriktning 2025 och 2026 - för kännedom
- Kontorsutlåtande - Remiss av Läkemedelsverkets hemställan om avgiftsförändring i förordning (2009:929) om handel med vissa recept
- Kontorsutlåtande - Remiss av Förslag till Socialstyrelsens föreskrifter om säkerhetsåtgärder för samhällsviktiga tjänster inom hälso- och sjukvårdssektorn
- Beslut - rätt att ta del av allmän handling - Kammarrätten visar målet åter till socialnämnden - Stockholm KR 5524-23 Dom 2024-01-12 maskad

§ 15
Anmälan av protokoll och samverkan
SOF 2023/631

Beslut

Nämnden lägger anmälan av protokoll och samverkan till handlingarna.

Handlingar i ärendet

- SOF 2023/631-1 Protokoll från tillståndsutskottet 2023-12-06
- SOF 2023/631-2 Protokoll från individutskottet 2023-12-12
- SOF 2023/631-3 Protokoll från organisations- och föreningsutskottet 2023-12-12
- SOF 2023/631-4 Protokoll från funktionshinderrådet 2024-01-18
- SOF 2023/631-5 Protokoll från förvaltningsgruppen 2024-01-17

§ 16
Anmälan av delegationsbeslut
SOF 2023/634

Inga delegationsbeslut för kännedom anmäldes till detta sammanträde.

§ 17**Övrigt**

Socialnämnden hade inga övriga frågor.

Digitala signaturer

Detta dokument har signerats digitalt av följande personer

Namn	Datum
Johan Alexander Emanuel,Ojanne	2024-01-24
Carl Magnus,Hillborg	2024-01-24
Andréa Marieanna Arlene,Hedin	2024-01-24